

Motion till riksdagen 2013/14:N379

av **Christer Akej (M)**

Kommunalt veto mot prospektering av alunskiffer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om införandet av ett kommunalt veto mot prospektering av alunskiffer.

Motivering

Gruvnäringen har traditionellt varit ett av grundfundamenten för det svenska välståndet. Exploatering av alunskiffer innebär dock så stora miljörisker att gruvverksamheten motiverar särskilda regler. I Sverige har brytning av alunskiffer inte skett på många decennier, men erfarenheter från bland annat uranbrytning i västgötska Ranstad på 1960-talet, ger oss viktiga kunskaper. Det samma gäller kring Talvivaaragruvan i finska Sotkamo, ett faktum som visar att inga moderna metoder är miljömässigt hållbara.

När alunskiffern krossas frigörs tungmetaller och radioaktiva ämnen som utgör ett hot mot markområden, grundvatten och jordbruksmark. Kommande generationer i berörda kommuner får ta över omfattande kostnader för återställning av dagbrott och inkapsling av läckande, vittrande skifferrester. Flera av de aktuella områdena utgör dessutom Sveriges bördigaste jordbruksmarker, vilket gör dem särskilt skyddsvärda.

När det gäller utvinning av uran finns det i dag en kommunal vetorätt. Det gäller dock först i exploateringsfasen och inte vid prospektering. Ett undersökningstillstånd blir lätt som en "våt filt" över området och hämmar möjliga utvecklingsplaner för området, vare sig det handlar om turismsatsningar eller utvecklingen av andra näringar. Det borde därför vara rimligt att det finns ett större inflytande för kommunen även när ett företag vill påbörja prospektering av alunskiffrar.

Det är viktigt att inse den stora skillnaden mellan exploatering av alunskiffer och konventionell gruvdrift i urberg. Regeringen bör därför överväga att

Fel! Okänt namn på

se över möjligheten till att ge kommunerna vetorätt även mot prospektering i alunskiffer.

Stockholm den 27 september 2013

Christer Akej (M)